

บวรพัฒน์

ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มีนาคม 2568)

Vol. 3 No. 1 (January-March 2025)

ISSN: 2822-1222 (online)

วัตถุประสงค์

เพื่อตีพิมพ์และเผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการและบทความหนังสือที่เป็นภาษาไทยและมีข้อค้นพบข้อเสนอแนะที่เป็นนวัตกรรม รวมถึงความคิดริเริ่มที่มีผลกระทบต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติในวงกว้าง อีกทั้งยังมุ่งหมายที่จะเป็นเวทีในการนำเสนอผลงานทางวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์และสาขาต่าง ๆ และสนับสนุนการศึกษา การสอน โดยเน้นสาขาวิชาพระพุทธศาสนา การบริหารการศึกษา รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์รวมถึงสหวิทยาการอื่น ๆ

กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 4 ฉบับ ประกอบด้วย ฉบับที่ 1 มกราคม-มีนาคม ฉบับที่ 2 เมษายน-มิถุนายน ฉบับที่ 3 กรกฎาคม-กันยายน และฉบับที่ 4 ตุลาคม-ธันวาคม

คณะกรรมการที่ปรึกษาวารสารวิจัยและวิชาการบวรพัฒน์

พระพรหมบัณฑิต, ศาสตราจารย์ ดร.

พระเทพพรเมธี, รองศาสตราจารย์ ดร.

พระธรรมวชิรธีรคุณ, รองศาสตราจารย์ ดร.

รองศาสตราจารย์ ดร.สุพล สุธะพรหม

พระธรรมวัชรบัณฑิต, ศาสตราจารย์ ดร.

พระสุวรรณเมธากรณ์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.กาญจนา เจริญศรี

รองศาสตราจารย์ ดร.โกนิษฐ์ ศรีทอง

บรรณาธิการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัครเดช พรหมกัลป์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

กองบรรณาธิการ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระศรีสมโพธิ, ดร.

รองศาสตราจารย์ สยาม คำปรีดา

ดร.ภารดร แก้วบุตรดี

หน่วยงานภายนอก

ศาสตราจารย์ ดร.วัชร งามจิตระเจริญ

พระเมธาวิสัย, รองศาสตราจารย์ ดร.

รองศาสตราจารย์ ดร.ชินทร์ วสินนท์

รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ

รองศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เบญจมาศ สุขสถิตย์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษกร วัฒนบุตร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมปอง สุวรรณภุมมา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันชัย สุขตาม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญชัย บุญหนัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลมาศ ปฐมวนิชกุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเวศน์ มหารัตน์สกุล

ดร.จรรยาศักดิ์ สุนทรเดชา

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

นักวิชาการอิสระ

นักวิชาการอิสระ

บริษัท เอเซีย คอนเน็คท์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด

ฝ่ายจัดการวารสาร

ผศ.ดร.รัตติยา เหนืออำนาจ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สำนักงาน

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา วิทยาเขตนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ 999 หมู่ 6 ตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ 60000 โทรศัพท์ 099-2969229
E-mail: journal.rabij@gmail.com
[https://](https://so09.tci-thaijo.org/index.php/rabij/) <https://so09.tci-thaijo.org/index.php/rabij/>

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสารวิจัยและวิชาการบรรพชน (Peer Review)

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

1. พระธรรมมวชิรธีรคุณ, รศ. ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
2. พระเทพวชิรเมธี, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
3. พระราชรัตนเวที, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
4. พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
5. พระศรีสมโพธิ, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
6. พระครูนิวาสิตขันธ์, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
7. พระเมธีวชิรบัณฑิต, ศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
8. พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
9. พระมหาบุญเลิศ อินทปญโญ, ศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
10. พระครูสังฆรักษ์จักรกฤษ ภูริปญโญ, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
11. พระครูสุธีธรรมบัณฑิต, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
12. ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
13. ศ.ดร.จ่านงค์ อติวัฒน์สิทธิ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
14. รศ.ดร.สุรพล สุธะพรหม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
15. รศ.ดร.สุรินทร์ นียมางกูร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
16. รศ.ดร.ประเทือง ภูมิภัทราคม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
17. รศ.ดร.โกนิษฐ์ ศรีทอง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
18. รศ.ดร.พิสมัย รัชชนะชัย พูลสุข	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
19. รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
20. รศ.ดร.สมาน งามสนิท	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
21. รศ.ดร.ธงชัย สิงอุดม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
22. รศ.ดร.วรกฤต เกื้อนช้าง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
23. รศ.ดร.วัชรินทร์ ชาญศิลป์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
24. รศ.ดร.ภัทรพล ใจเย็น	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
25. รศ.ดร.ณัฏฐ์ ศรีดี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
26. รศ.ชุมพล ปานเกตุ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
27. ผศ.ดร.สมคิด พุ่มทุเรียน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
28. ผศ.ดร.สุกัญญาณัฐ ออบสิน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
29. ผศ.ดร.ศิริโรจน์ นามเสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
30. ผศ.ดร.อานนท์ เมธีวรณัฏฐ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
31. ผศ.ดร.ผดุง วรรณทอง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
32. ผศ.ดร.ปัญญา คล้ายเดช	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

33. ผศ.ดร.ชนทอง วัฒนประดิษฐ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
34. ผศ.ศศิกิจจ์ อ่ำจ้อย	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
35. ผศ.ดร.สมบัติ นามบุรี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
36. ผศ.ดร.รัตติยา เหนืออำนาจ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
37. ดร.ภารตรา แก้วบุตรดี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

1. พระเมธาวิเชียร, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
2. ศ.ดร.วัชร งามจิตต์เจริญ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
3. ศ. (พิเศษ) ดร.กาญจนา เจริญ	ผู้ทรงคุณวุฒิสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
4. รศ.ดร.กุหลาบ รัตนสังธรรม	มหาวิทยาลัยบูรพา
5. รศ.ดร.สุวิญ รักสัตย์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
6. รศ.ดร.สุชาติ แสงทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
7. รศ.ดร.ธานี เกสทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
8. รศ.ดร.อุทัยวรรณ ภูเท	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
9. รศ.ดร.สัญญา เคนาภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
10. รศ.ดร.ชนินทร์ วสันต์	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
11. รศ.ดร.ช่วงโชติ พันธุ์เวช	นักวิชาการอิสระ
12. รศ.ดร.พฤตสรรค์ สุทธิไชยเมธี	มหาวิทยาลัยพิษณุโลก
13. รศ.ดร.สุริย์พงศ์ โพธิ์ทองสุนันท์	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
14. รศ.ดร.ศศิธร วชิรปัญญาพงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
15. รศ.ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
16. รศ.ดร.โชติ บดีรัฐ	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
17. รศ.ดร.รัตนะ ปัญญาภา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
18. รศ.ดร.พรรณอร วันทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
19. ผศ. ว่าที่ร้อยตรี ดร.โสภณ ลาวรรณ	มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
20. ผศ.ดร.วุฒินันท์ กันทะเตียน	มหาวิทยาลัยมหิดล
21. ผศ.ดร.ยุวดี วิทย์พันธ์	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
21. ผศ.ดร.นันทนา อุ่นเจริญ	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
22. ผศ.ดร.เนติรัฐ วีระนาคินทร์	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
23. ผศ.ดร.อุทัย สติมัน	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
24. ผศ.ดร.บุษกร วัฒนบุตร	มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
25. ผศ.ดร.สมปอง สุวรรณภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
26. ผศ.ดร.ธัญชัย บุญหนัก	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
27. ผศ.ดร.วิมลมาศ ปฐมวนิชกุล	นักวิชาการอิสระ
28. ผศ.ดร.ภูริวัฒน์ คัมภีร์ภาพพัฒน์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
29. ผศ.ดร.กิตติพงษ์ โสภณธรรมภาณ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

30. ผศ.ดร.สาธิต ทรัพย์รวงทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
31. ผศ.ดร.ศิริวรรณ กมลสุขสถิตย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
32. ผศ.ดร.วันชัย สุขตาม	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
33. ผศ.ดร.ประภัศร วรณสถิตย์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
34. ผศ.ดร.เบญจมาศ สุขสถิตย์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
35. ผศ.ดร.กฤษณะ ดาราเรือง	มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา
36. ผศ.ดร.จากรวรรณ พลอยดวงรัตน์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ ลาดกระบัง
37. ผศ.ดร.วงธรรม สรณะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
38. ผศ.ดร.จันทร์ศมภ์ ภูติอริยวัฒน์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
39. ผศ.ดร.สิบเอก ดร.เศรษฐวิสุภ พรหมสิทธิ์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
40. ผศ.ดร.มยุรี รัตนเสริมพงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
41. ผศ.ดร.ประเวศน์ มหารัตน์สกุล	นักวิชาการอิสระ
42. ดร.อัคนันท์ อริยศรีพงษ์	นักวิชาการอิสระ
43. ดร.จินตนาภา โสภณ	ผู้ทรงคุณวุฒิสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
44. ดร.ชนิกา แสงทองดี	นักวิชาการอิสระ
45. ดร.พิสิษฐ์ จอมบุญเรือง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
46. ดร.จรูญศักดิ์ สุนทรเทศา	บริษัท เอเซีย คอนเน็คท์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด
47. ดร.สมนึก หงษ์ยิ้ม	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี
45. ดร.วรพล ชินเพชร	กรมสอบสวนคดีพิเศษ
46. พันเอก ดร.สาธิต ทิพย์มณี	กรมแพทยทหารบก
47. ดร.ปัญญมณีสาร์ องค์กรปรัชญากุล	มหาวิทยาลัยเกริก
48. ดร.วิไลวรรณ เทียนประนอมกร	โรงเรียนแย้มจากดิวชานุสรณ์
49. ดร.พิเชษฐ์ วันทอง	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
50. นางสาวอรอนงค์ สรรเสริฐ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
51. นางสาวโอปอล์ รังสิมันตุชาติ	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
52. นายปัญญา พรหมบุตร	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์
53. พระมหาจักรพล อาจารย์สุโก, ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
54. ดร.สุรัชย์ พุดชู	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาต่างประเทศ

1. ศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.กาญจนา เกรียงชัย	ผู้ทรงคุณวุฒิสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
2. รศ.ดร.สุริยพงศ์ โพธิ์ทองสุนันท์	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
3. รศ.ดร.สมาน งามสนธิ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
4. รศ. ชุมพล ปานเกตุ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
5. รศ. สยาม คำปรีดา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
6. ผศ.ดร.สุตภากาญจน์ ปัทมดีเล็ก	มหาวิทยาลัยนเรศวร

บทบรรณาธิการ

วารสารวิจัยและวิชาการบรรพชน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์ ฉบับนี้เป็นปีที่ 3 ฉบับที่ 1 กองบรรณาธิการได้พิจารณาบทความโดยเสนอบทความต่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรอง (Peer Review) พิจารณาตรวจแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์ของบทความก่อนการลงตีพิมพ์เพื่อคัดเลือก กลั่นกรองบทความให้เกิดความความสมบูรณ์และคุณภาพมากที่สุด เพื่อตีพิมพ์ และเผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการที่มีข้อค้นพบ ข้อเสนอแนะที่เป็นนวัตกรรม รวมถึงความคิดริเริ่มที่มีผลกระทบต่อชุมชน สังคมและประเทศชาติ และเพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพทางด้านการสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ โดยฉบับนี้เน้นการนำเสนอบทความวิจัย จำนวน 6 บทความ และบทความวิชาการ จำนวน 4 บทความ รวม 10 บทความ ดังนี้

พระศิวิลสินธุ์ ฐานสมปนโน (กันทะเรียน), สมจิตร ขอนวงศ์ บทความวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน เทศบาลตำบลปากกาง อำเภอลอง จังหวัดแพร่” พบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน ตามหลักสารานีธรรม 6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และระดับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลปากกาง โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง 2) หลักสารานีธรรม 6 กับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลปากกาง อำเภอลอง จังหวัดแพร่ โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r=.693^{**}$) และ 3) ปัญหาอุปสรรคของภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลปากกาง อำเภอลอง จังหวัดแพร่ พบว่า ผู้บริหารท้องถิ่นลงพื้นที่สำรวจการซ่อมแซมเส้นทางคมนาคมยังไม่ทั่วถึง การส่งเสริมกลุ่มอาชีพยังไม่มีความต่อเนื่อง การสรรหาอุปกรณ์ในการสำรวจและทำการซ่อมแซมเส้นทางคมนาคม ในชุมชนไม่ทั่วถึงส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุในการรักษาความปลอดภัยยังมีไม่ทั่วถึงครอบคลุมทุกจุดที่เป็นจุดเสี่ยง การจัดสรรงบประมาณ ไม่เพียงพอในการส่งเสริมการอนุรักษ์และฟื้นฟู ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ข้อเสนอแนะ พบว่า ผู้บริหารท้องถิ่นควรลงพื้นที่สำรวจให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ที่มีการซ่อมแซมเส้นทางคมนาคม ส่งเสริมกลุ่มอาชีพอย่างต่อเนื่อง

จัดสรรงบประมาณในการซื้ออุปกรณ์การรักษาความปลอดภัยและซ่อมแซมอุปกรณ์ให้พร้อมใช้งาน และเพิ่มงบประมาณให้เพียงพอในการส่งเสริมการอนุรักษ์และฟื้นฟู ศิลปะวัฒนธรรมท้องถิ่น

ณัฐพล รัตนสุภาพงศ์, สมจิต ขอนวงค์ บทความวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการตำรวจ กองบังคับการ ตำรวจนครบาล 2” พบว่า 1) ระดับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามหลักอุปปรานิยธรรม 7 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และระดับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการตำรวจกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) หลักอุปปรานิยธรรม 7 กับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการตำรวจกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับปานกลาง ($r = .567^{**}$) และ 3) ปัญหาอุปสรรคของการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการตำรวจกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 พบว่า ยังขาดการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับสิทธิการเลือกตั้งตามกฎหมาย การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองของประชาชนผ่านสื่อออนไลน์มีข้อจำกัดมากเกินไป การส่งเสริมให้ประชาชนที่มีความรู้ความสามารถลงสมัครเลือกตั้งยังมีจำนวนน้อย และยังไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชนอย่างเต็มที่ในการร่วมกำหนดนโยบายเพื่อรักษาผลประโยชน์ร่วมกัน ข้อเสนอแนะ พบว่า ควรสร้างความสัมพันธ์กับประชาชนด้วยการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับสิทธิการเลือกตั้งตามกฎหมาย รัฐ ยอมรับฟังเสียงวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมืองของประชาชนผ่านสื่อออนไลน์ ควรปลูกฝังวัฒนธรรมทางการเมืองที่ถูกต้องแก่ประชาชนและสนับสนุนประชาชนที่มีความรู้ความสามารถลงสมัครเลือกตั้งทุกระดับ

วรวัฒน์ แคนเหมือง, พระครูโสภณกิตติบัณฑิต บทความวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่” พบว่า 1) ระดับประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ พบว่าโดยภาพรวมหลักอิทธิบาท 4 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$) ส่วนระดับประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ ด้านรัฐศาสตร์ ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) 2) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักอิทธิบาท 4 กับประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวก ในระดับค่อนข้างสูง ($r = .782^{**}$) และ 3) ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ พบว่า มีบุคลากรน้อยเกินไปในการเข้าไปรับฟังปัญหาและอุปสรรคที่แท้จริงของชุมชน ช่องทางในการให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นน้อยเกินไป มีผลต่อการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิผลในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ ทั้งปัจจัยภายในองค์กรและปัจจัยภายนอกองค์กรเพื่อให้ทราบถึงการดำเนินงาน

เพื่อเพิ่มประสิทธิผลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ดียิ่งขึ้นบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยบูรณาการหลักทฤษฎีทั่วไปกับหลักพุทธธรรมทางพระพุทธศาสนาในการปฏิบัติงานขององค์กร และนำไปสู่การพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิผลการดำเนินงานอย่างแท้จริงเชิงการพัฒนาเพื่อสนับสนุนให้เกิดเป็นรูปธรรมและประยุกต์ใช้ในบริบทของพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป

สุทัศน์ บุญพรม, เขาฤทธิ จงเกษกรณ์ บทความวิจัยเรื่อง “การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย สมัยรัตนโกสินทร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังโมกข์พิทยาคม อำเภอลำลูกเกด จังหวัด พิจิตร” พบว่า 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังโมกข์พิทยาคม มีประสิทธิภาพ 83.67 /84.31 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีคะแนน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียน ต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.72)

อรรถกร จินโส, สายันท์ อินันใจ บทความวิจัยเรื่อง “บทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลตำบลทุ่งกวาว อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่” พบว่า 1) ระดับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในการพัฒนาองค์กร ด้านสังคมวัตถุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.57$, S.D.= 0.66) และระดับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน 4 ด้าน พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$, S.D.= 0.73) 2) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างหลักสังคม วัฒนธรรม กับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่น โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับค่อนข้าง สูงมาก ($R=.799^{**}$) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐาน 3) ปัญหาและอุปสรรค พบว่า นักการเมืองท้องถิ่นยังขาดความรู้ความสามารถควรที่จัดให้มีโครงการปรับปรุงซ่อมแซมถนน อย่างเร่งด่วน จัดกิจกรรมให้ชุมชนมีส่วนร่วมของประชาชนให้ได้รับการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องขาด ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน รวมถึงประชาชนไม่ตระหนักถึงคุณธรรม-จริยธรรมใน การดูแลรักษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และงบประมาณในการบริหารจัดการด้านสาธารณสุขไม่ เพียงพอ

สาวิตรี พินทรากุล, พระครูโสภณกิตติบัณฑิต (บุญเสริม กิตติวงฺโณ) บทความวิจัย เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้ง ผู้บริหารท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลร่องฟอง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่” พบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมี

ส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$, $S.D. = 0.32$) 2) องค์ประกอบของหลักอิทธิบาท 4 สามารถร่วมอภิปรายความผันแปรต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลร่องฟอง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ได้ร้อยละ 46.00 โดยมีองค์ประกอบด้านจิตตะ ความเอาใจใส่ฝึกฝนในสิ่งนั้น (X_{13}) ส่งผลมากที่สุด มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (β) = 0.279 และ 3) ปัญหา อุปสรรค พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่การเป็นพลเมืองต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองค่อนข้างน้อย ส่วนใหญ่ยังมีความนิยมในตัวบุคคล ความเป็นอิสระเสรีภาพในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางการเมือง และมีความจำเป็นในการดำรงชีพ ทำให้เกิดการใช้สิทธิเลือกตั้งน้อย ข้อเสนอแนะ ควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น การสร้างกระบวนการรับรู้ การตระหนักรู้ให้กับประชาชน ควรส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ด้านข้อมูลข่าวสารการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งให้เข้าถึงสื่อส่วนบุคคล เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นทางการเมืองอย่างเหมาะสม รวมทั้งกระตุ้นให้ประชาชนเกิดการรวมกลุ่มเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่น

พระครูนิวาสิตขันธ์, พระใบฎีกาปิยะ ปิยขโน บทความวิชาการเรื่อง “วัด : ศูนย์พัฒนาพุทธปัญญาประชาชนในชุมชน” พบว่า วัดมีหลายหน้าที่ และวิธีการเผยแผ่หลักธรรมคำสอนของพุทธองค์เป็นไปตามประเพณีที่มีการปฏิบัติสืบต่อกันมา มีผลทำให้ประชาชนในชุมชนเกิดความเลื่อมใสศรัทธาในพุทธศาสนา ทุกวันพระและวันสำคัญทางพุทธศาสนาประชาชนแสดงออกโดยการเข้าวัด ทำบุญ ทำทาน รักษาศีล เจริญสมาธิภาวนา การปฏิบัติหน้าที่และวิธีการเผยแผ่หลักพุทธธรรมที่เป็นอยู่ยังไม่เป็นการเพียงพอ วัดในฐานะศูนย์พัฒนาพุทธปัญญาประชาชนในชุมชน ซึ่งพระภิกษุสงฆ์ที่จำวัด ควรมีการปรับวิธีการเผยแผ่หลักพุทธธรรมให้มีการสนทนาธรรมก่อนสวดมนต์หรือพุทธวิธี วิธีการดังกล่าวจะมีการอธิบายหลักพุทธธรรมพร้อมยกตัวอย่างประกอบการอธิบายทำให้ศรัทธาเข้าใจง่าย และนำไปยึดปฏิบัติได้อย่างถูกต้องชอบธรรมเป็นพุทธปัญญาทั้งในระดับสุขุมยปัญญา จินตามยปัญญาและภาวนามยปัญญา ที่สามารถนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและสัมมาอาชีวะได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากเป็นการเผยแผ่หลักพุทธธรรมแล้ว ยังเป็นการเสริมความแข็งแกร่งให้กับพุทธศาสนาอีกทางหนึ่ง อันจะเป็นประโยชน์ต่อมนุษยชาติสืบไป

พระมหาพนมเทียร ปุณฺณชาโต (ฉัตรโชติกมก) บทความวิชาการเรื่อง “การบริหารจัดการศึกษาของชุมชนสัมพันธ์โดยใช้หลักบวร” พบว่า ความสำคัญของหลักการบริหารจัดการศึกษาของชุมชนสัมพันธ์ที่ใช้การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งบ้าน วัด

โรงเรียน หรือ “บวร” ซึ่งเป็น 3 สถาบันหลักของชุมชน เมื่อมีการปฏิสัมพันธ์ที่ดีได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ร่วมกันในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนและที่สำคัญนั้น ต้องมาจากความเลื่อมใสศรัทธาในศาสนาที่นับถือ และในตัวผู้นำ เช่น เจ้าอาวาสพระสงฆ์ ปราชญ์ ชาวบ้าน หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อความเข้มแข็งในการจัดการศึกษาและจัดกระบวนการเรียนรู้ บุคคลและสังคม หลักการและแนวทางในการจัดการศึกษาฐานชุมชนในรูปแบบของ “บวร” จะประกอบด้วย หลักการกระจายอำนาจไปยังประชาชน วัด และชุมชน หลักการมีส่วนร่วมขององค์กรในชุมชน หลักการเอาพื้นที่เป็นตัวตั้ง หลักการยึดชีวิตหรือผู้เรียนเป็นตัวตั้ง และหลักการจัดการศึกษาแบบบูรณาการทั้งสามระบบ โดยมีสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดร่วมทำงานกับพื้นที่ และบูรณาการทรัพยากรจากชุมชน รัฐ และท้องถิ่นสนับสนุน

ชัญญา บัวศรี, พระมหาอุดร อุตตโร (มากติ) บทความวิชาการเรื่อง “การบริหารจัดการองค์กรตามหลักพุทธธรรม” พบว่า บทความที่จะให้เห็นถึงนัยยะของสำคัญในการบริหารจัดการองค์กรที่นำหลักพุทธธรรมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารองค์กร ซึ่งคุณสมบัติเฉพาะของผู้บริหารนั้นจะต้องเป็นผู้วางแผน รวบรวม และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในองค์กรมาบริหาร ดังนั้นทฤษฎีด้านการบริหารจึงเป็นแนวทางให้กับผู้บริหารในการบริหารองค์กร ขณะที่คุณธรรมและจริยธรรมก็นับว่าเป็นอีกคุณสมบัติที่ผู้บริหารพึงต้องมี ซึ่งผู้บริหารเองนั้นควรมีการส่งเสริมในเรื่องของการช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อซึ่งกันและกันได้อย่างเหมาะสม รวมถึงผู้บริหารควรมีความรู้รอบคอบในทุกด้าน มีความเสียสละให้กับองค์กร มีคุณธรรมประจำใจ มีความมุ่งมั่นและมีสติในการบริหารจัดการองค์กร เพื่อที่จะสามารถนำพาองค์กรบรรลุถึงเป้าหมายและชี้ให้เห็นผลสำเร็จขององค์กร ซึ่งในบทความนี้ได้นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา อันได้แก่ หลักสติปัฏฐาน 4 คือการตั้งสติกำหนดพิจารณาสิ่งทั้งหลายให้รู้เห็นตามความเป็นจริงทำให้มีสมาธิและสามารถทำงาน สามารถทำให้ควบคุมตนเองได้ และเข้าใจผู้อื่น ทำให้เกิดปัญญาในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และการนำหลักธรรมอิทธิบาท 4 เพื่อความสำเร็จในการบริหารงานการศึกษา มี 4 อย่าง คือฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา มาประยุกต์ใช้เพื่อการบริหาร เพื่อให้ผู้บริหารนั้นนำพาองค์กรไปสู่ความมั่นคง และสำเร็จ

พัชรินา พองจันทา, เพ็ญภัค รัตนคำฟู บทความวิชาการเรื่อง “พลังสื่อ : บทบาทสื่อสารมวลชนต่อการพัฒนาการเมืองท้องถิ่น” พบว่า การพัฒนาการเมืองท้องถิ่นคือการใช้สื่อสารมวลชนเป็นเครื่องมือสนับสนุนในการสร้างกระบวนการสื่อสารเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่จะส่งผลต่อการเกิดจิตสำนึกสาธารณะที่เป็นจุดเริ่มต้นของการเกิดพฤติกรรมทางการเมืองที่ดีตามมา

สื่อมวลชนถือเป็นหัวใจสำคัญของการสื่อสารถือได้ว่ามีบทบาทหลักในการเป็นผู้ที่สร้างการรับรู้และการเรียนรู้ในแนวทางการปกครองผ่านการเน้นย้ำและส่งต่อค่านิยมแนวคิดและอุดมการณ์ ซึ่งเมื่อวิเคราะห์บทบาทสื่อมวลชนตามหลักการสื่อสารทางการเมืองร่วมกับการพัฒนาทางการเมืองทำให้พบบทบาทที่สำคัญของสื่อมวลชนที่ควรจะเป็น คือ การตีแผ่ความจริงการนำเสนอข้อมูลความจริงอย่างตรงไปตรงมา และสามารถเป็นการให้ความรู้เพื่อกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่อย่าง เป็นกลางนำเสนอข้อมูลข่าวสารอย่างยุติธรรมสร้างบรรทัดฐานให้สังคมเป็นการสร้างให้เกิดวัฒนธรรมทางการเมืองที่ดีตามหลักประชาธิปไตยจากที่ได้กล่าวมานี้เองจะเป็นปัจจัยส่งผลให้เกิดการพัฒนาการเมืองท้องถิ่นที่มีคุณภาพในอนาคต

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัครเดช พรหมกัลป์)
บรรณาธิการวารสารวิจัยและวิชาการบรรพชน

สารบัญ

กองบรรณาธิการ	ก
คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ	ข-ง
บทบรรณาธิการ	จ-ญ

บทความวิจัย:

ภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน เทศบาลตำบลปากกา อำเภอลอง จังหวัดแพร่	
: พระศิวิสินธุ์ ฐานสมปนโน (กันทะเรียน), สมจิตร ขอนวงศ์	R1030
การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการตำรวจ กองบังคับการตำรวจนครบาล 2	
: ณัฐพล รัตนสุภาพงศ์, สมจิต ขอนวงศ์	R1009
ประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่	
: วรวัฒน์ แดนเหมือง, พระครูโสภณกิตติบัณฑิต	R1012
การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย สมัยรัตนโกสินทร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังโมกข์พิทยาคม อำเภอชริบารมี จังหวัดพิจิตร	
: สุทัศน์ บุญพรม, เขาวฤทธิ จงเกษกรณ์	R2105
บทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลตำบลทุ่งกวาว อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่	
: อรรถกรณ จินโสต, สายัณห์ อินนันใจ	R1050
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลร่องฟอง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่	
: สาวิตรี พินทรากุล, พระครูโสภณกิตติบัณฑิต (บุญเสริม กิตติคุณโน)	R1028

บทความวิชาการ:

วัด : ศูนย์พัฒนาพุทธปัญญาประชาชนในชุมชน	
: พระครูนิวาสิตขันธ์, พระใบฎีกาปิยะ ปิยชน	A1008
การบริหารจัดการศึกษาของชุมชนสัมพันธ์โดยใช้หลักบวร	
: พระมหาพนมเทียร ปุณฺณชาโต (ฉัตรโชติกมาก)	A1144
การบริหารจัดการองค์กรตามหลักพุทธธรรม	
: ธิญาภา บัวศรี, พระมหาอุดร อุตฺตโร (มากดี)	A1073
คลังสื่อ : บทบาทสื่อสารมวลชนต่อการพัฒนาการเมืองท้องถิ่น	
: พัชรธิญา พองจันตา, เพ็ญภัก รัตนคำฟู	A1178
ภาคผนวก	
ขั้นตอนการดำเนินงานวารสารวิจัยและวิชาการบวรพัฒน์	2
แนวปฏิบัติในการเตรียมต้นฉบับบทความเพื่อลงตีพิมพ์	3
หนังสือขอส่งบทความเพื่อพิจารณาการตีพิมพ์ฯ	21